

TIPS
OSS
33 37 30 00
kultur@tb.no

Arne Lysne
redaksjonssjef
414 70 074

Lena Malnes
journalist
977 55 472

Erik Munsterhjelm
journalist
977 40 715

Kristin Svensen
journalist
971 80 072

Ompa og halloween

ÅSGÅRDSTRAND: Nauest i Åsgårdstrand bryr på dobbel fest i kveld. På ettermiddagen er det oktoberfest i samarbeid med Pernilles venner og Åsgårdstrand frivillige byorkester. Byorkesteret står for musikken, i klassiskt ompastil, det blir tent i bålpannen og det står naturligvis posler på menyen. De som allerede er iført lederhosen og tyrolerhatt kan jo bare slå seg til på Nauest for kvelden, som fortsetter som halloween-party.

ETTERKOMMER: 227 jødiske menn ble deportert fra interneringsleiren Berg til Auschwitz under krigen. Sidsel Nachsterns far var en av sju som overlevde. I går åpnet hun 70-årsmerkingen.

Alle foto: Anne Charlotte Schjell

TØNSBERG: – Det var et helvete, sier en av jødene som for 70 år siden ble fraktet til Berg interneringsleir. Nå får de et minnesmerke.

Sachsenhausen.

Minnesmerket som ble avduket på Berg i går tok utgangspunkt nettopp i de opprinnelige togskinnene – og en reise som bratttok slutt for hundrevis av jøder.

Det var en bekvart del av Tønsbergs og Norges historie som ble markert i går.

Berg spilte en spesiell rolle under krigen, både nasjonalt og lokalt. Det var den eneste leiren i Norge med bare norske voktere, sa fengselsleder Tor Arne Mar-kussen i sin tale.

– Usikkerheten verst

– Vi er heldige med solen. Det er litt hyggeligere enn oktoberdagene i 1942 da det var os, posende regnvarer, sier oslomannen Samuel Steinmann (89).

Han er en del av deltagere som for nøyaktig 70 år siden ble deportert til Berg fordi de var jøder.

Berg spilte en spesiell rolle under krigen, både nasjonalt og lokalt. Det var den eneste leiren i Norge med bare norske voktere, sa fengselsleder Tor Arne Mar-kussen i sin tale.

verst, sier han med fast blikk.

Nøyaktig en måned senere ble jødene satt på toget og fart videre til Oslo, deretter til Auschwitz.

– Selv ikke 26. november ante vi noe. Vi visste ikke hva vi kom til, og Berg var jo et sanatorium i forhold. Så ille var det i koncentrationsleiren, at vi lengtet tilbake til Berg. Da jeg kom hjem 30. mai 1945, tok det et halvt år før jeg var et normalt menneske tilpas-

set sivilisasjonen igjen, forteller Steinmann.

– Da kommer marerittene

Det gikk et skille mellom mennene som var gift jødisk, og dem som hadde «arisks» kone. Martin Meholt (96) tilhørte den siste gruppen. Derfor «fikk han bli» på Berg til krigen.

– Jeg kan ikke annet enn å si at det var et helvete. Det var umenneskelig, det var tortur, pinsler, verre enn verst. Jeg vil ikke kalle det interneringsleir, men koncentrationsleir. Vi var jo dødsdomt, vi skulle ikke overleve. Hver dag

tenkte vi: lever vi neste dag?

Oppholdet har preget Meholt hele livet.

– Jeg har vært mye syk. Og rett etter krigen var jeg to år på sykehus. Jeg var jo et nervevrak. Fortsatt kvier jeg meg for å gå å legge meg på kveden. Da kommer marerittene.

– Historien rundt interneringen på Berg er faktisk ganske ukjent. Det er viktig å få det fram, sier han.

Minnesmerket er reist etter initiativ fra interessegruppen Berg interneringsleir. Det er også laget en fotostilling i de gamle straffecellene på Berg med bilder fra krigen.

■ Berg interneringsleir

■ Opprettet av det NS-kontrollerte Statspolitiet i 1942.

■ 26. oktober 1942 ble 60 av de første jødene samlet på Berg, der de ble satt til å bygge leiren ferdig.

■ 26. november 1942 ble i alt 227 jødiske menn deportert fra Berg til utryddelsesleiren Auschwitz i Polen. Bare sju av disse mennene overlevde.

■ De få jødene som var gift med «ariske», ble sittende på Berg resten av okkupasjonen.

■ I februar 1943 kom de første ikke-jødiske «krigsfangene» til Berg, først og fremst norske politiske motstandere fra naziregimet.

■ Den eneste fangeleiren i Norge som bare hadde norske fangevakter.

Kilde: Wikipedia

- En mørk flekk i Tønsbergs historie

ORDFØRERNE: Både ordfører i Tønsberg Petter Berg og fylkesordfører Per-Elivind Johansen var tilstede under markeringen.